

Uredništvo in upravnštvo Ptuj, Panonska ulica 5.
Rokopisi se ne vračajo.
Letna predplačnina znaša Din 28.—. Ček. račun 16.089

PTUJ, dne 24. marca 1932

Cena oglasom: Po ceniku odn. po dogovoru.
Cena malim oglasom: Vsaka beseda Din 1.— in —50.
Večkratne objave po dogovoru.

Premišljaj ta teden
globokost in resničnost sle-
dečih rekov, citatov in gesel:
„Kdor zanikuje se sam, podlaga
je tujčevi peti.“
„Sloga jači, nesloga tlači.“
„Odprti srce, odprti roke, otiraj
bratovske solze!“
„Ni vse zlato, kar se sveti!“
„Svoji k svojim!“
„Kmet je steber države.“
„Vera v Boga in narodna sloga!“

„Slogaši“ mislijo in pišejo

(Kako si naši čitatelji razlagajo naša gesla)?

„Svoji k svojim!“

(Iz Ptujca).

Dobili smo več sestavkov o tem bojnem ključu, ki je bil spočet v mračnem času zatiranja vsega, kar je bilo na prapodredovani zemlji slovenski — slovenskega. — Radi pičlega prostora in višjih razlogov ne moremo objaviti vseh borbenih izjav naših prijateljev, ker se z ozirom na stroge določbe zakona o nelojalni konkurenci omejujemo le na sledeče lapidarne utovitve:

1. Veruj v moč lastne države! — V njene tekovine: Domačo obrt, industrijo, trgovino! —

2. Radi trenutnih neuspehov kale dobre akcije ni treba vreči puške v — koruzo ter se plaho predati — nasprotniku, obožavajoč njegovo desetkrat manj vredno blago.

3. Bodij zvest veri svojih očetov! —

4. Spoštovanje starišev bodi kot božja zapoved temeljni poziv vsem, ki so kot nebogljenci od njih podedovali smisel za pravo gospodarstvo. —

5. Geslo „Svoji k svojim“ poziva vse v eno družino. Kdorkoli se od te družine odvrne, ni njen član. —

6. Slovenski trgovci (prosim slovenski!) so se našli, da so dali kljub svojemu velnarnodnem navdušenju svoja naročila — nemškim (inozemskim) tverdkam. Med temj so bili ljudje, ki sicer igrajo v življenju nacionalnih društev veliko vlogo. — (O tem smo obširno govorili v članku: „Kdor zanikuje se sam, podlaga je tujčevi peti.“ — To je šest resnje.

P. idejo pa še druge za Ptuj na vrsto in sicer — brez rokavic! —

„Kmet je steber države!“

(Iz ormoške okelice).

O tem vprašanju oz. predmetu smo prejeli 15 sestavkov, od katerih objavljamo dopis kmetovalca iz ljubljanskega okraja. — Obuja spomin na tiste žalostne čase, ko so tudi sedaj velmožni ljudje potem, ko se je aristokracija (plemstvo) zagovarjala v življenju, medtem, ko je kmet (oziroma „žalujoci zaostali“) bil po vseh zgubah — zopet molzna krava. Rekli so mu, da je steber države, bil pa je „per omnia saecula saeculorum“ vedno le molzna krava! — Čujte! —

Ko je leta 1914. zapela vojna tromba in klicala nekdanje avstrijske narode pod orožje, so se temu pozivu prvi odzvali naši kmetijski možje, njih sinovi, lilapci, delavci in viničarji. Vsi ti možje so bili tako vzgojeni od države in cerkvene oblasti, da so na poziv ali povelje oblasti storili vse, kar se je od njih zahtevalo. Ravno ti kmetijski možje so bili najboljša opora države na fronti. Tam so gladovali in krvaveli. Dasi niso znali za koga — toda vstrajali so do zadnjega. Kako pa je bilo doma na njih domovih? Zene, otroci in starčki so garali in delali na rodni grudi. Pridelovali so kruh sebi in svojim deci, pa tudi za meščane, največ pa za vojsko na fronti. Razne in obširne rekvizicije vso dobo dolgotrajne vojne, izvršene na deželi po kmetijskih domovih, pričajo dovolj jasno, da na deželi raste kruh in ne pri gospodi po mestih in trgih. Pred vojno tudi gospoda niti niso vedela, odkod in kdo ga pridela. Za denar se je dobilo vsega dovolj. Šele med svetovno vojno je prodrla

gospodarske sloje zavest in pravo spoznanje, da denar in gospodarski položaj meščanov in uradništva ne pomeni prav nič v življenju, kakor hitro je zmanjkalo živeža: — kruha. Mnogi od nas se bodo še živo spominjali, kako natrpano polni vlaki so vsak dan vozili iz mest na deželo in od tam zvečer nazaj meščane vseh slojev in poklicev, z živčnem naloženimi nahrbtniki!

Meščanom je grozila lakota, vojakom v strelskih jarkih pa je padalo orožje iz rok, ko so trpeli glad in pomanjkanje. Vsak človek, pa najsibo ta ali oni, živi le od vsakdanjega kruha, katerega pridela kmetijski živeč na deželi. Zato se kmetijski stan mora smatrati kot prvi stan v naši agrarni državi, kjer so vsi drugi stanovalci od kmetijskega odvisni. Žal, da mnogi danes ne vedo, ali pa nočejo tega vedeti, če tudi dobro živijo od kmetijskih žuljev. Pozabili so na kmeta, ki v potu svojega obraza za nje pridela kruh! Med namj so še taki, ki so med vojno razumeli ostati doma, da so po deželi med kmetij vršili vsemože rekvizicije, drugi taki pa so delili potrebnim slojem, sladkor, moko, obleko itd. Vsi ti pa naši državi niso napravili nobene posebne usluge. Mnogo teh se je dokopalo do premoženja, drugi do dobro plačanih mest in časti na račun tistih, ki so prišli med vojno v ujetništvo ali pa so končali svoje življenje, pobiti od sovražnika. Ob času prevrata, ko so naš kmetijski borci, kar jih je še ostalo, se vrnili v svoja kmetijska sela na svoje domove, so ti možje imeli čez glavo

Vsem zvestim naročnikom, sotrudnikom, inserentom ter ostalim prijateljem želita kljub težkim časom radostno

„ALELUJO“

Uredništvo in uprava

„Narodne Sloge“

posla s popravilom zapuščenih in zanemarjenih kmetijskih domov. Hlevi so bili prazni, hiše razdrapane, senožeti, travniki in sadonosniki pa so čakali na obdelovanje. Kmet je zamenjal puško z motiko in krampom. Obrnil je vso svojo skrb in vse svoje sile svojem kmetijskemu kraljestvu, to je svoji rodni kmetijski grudi. Za vse drugo, kar se je okrog njega godilo se niti najmanj ni brjal in ravno tu je največ grešil. Razne vodilne posle, ki se tičejo splošnosti, ponajveč kmeta in kmetijskega življenja na deželi, so vzeli v roke tuintant medvojni patrioti, taki, ki niso okusili keljha medvojnega trpljenja, — može — brez vojne „visokošolske“ naobrazbe, (ta njim še danes — manjka!) Zato njih delovanje ni bilo usmerjeno novim povojnim razmeram. Poznali so že sebe, — vsaj so, ko je bilo rekviriranja konec, — se znali povsod uspešno uveljaviti. Vprašanje pa je, če narodu v korist? Danes po dolgih letih se skuša vse to popraviti, kar se je zagrešilo v prejšnjih

letih. Vendar se stari grehi ne dajo tako lahko spraviti s sveta. Preveč so postali splošni. Sebičnost, samoljubnost in pehanje za zlatim teletom je danes slej ko prej glavni cilj medvojnih in povojnih patriotov. Življenje na kmetih je danes žalostno. Z izkupičkom prodanih kmetijskih pridelkov in živine niti delo ni plačano. Kje pa so visoki davki? Tudi goji ne morejo kmetijski ljudje hoditi okrog in po zimi ne bos. Priporočajo nam, naj štedimo. Prav! Toda mi vsi kar nas je ljudi v tej državi, uživamo pred zakonom enake pravice in enake dolžnosti. Zato naj velja tudi za nas vse enaka mera pri izvajanju štedenja. Mi kmetje že dolgo štedimo, ker nas k temu silijo razmere časa. Upravičeno pa apeliramo na naše učnike, da se tudi oni brez oklevanja podvržejo izvajanju tega problema z vsemj svojimi silami in z vso svojo dušo, ker stari pregovor pravi: „Besede mičejo, vzgledi pa vlečejo.“ — Kmet je steber države; kdor ta steber ruši, podira sebe in — državo!

„Vera v Boga - in narodna sloga“

(Iz Maribora).

S tem bojnem geslom bl gopok in — ga Stjepana Radiča, ki je usmeril vso svojo velikopotezno politiko na nauki o Bogu — človeku, na človečanstvo Stjepana Radiča, čigar javno delo, najsi se je zdelo njegovim nasprotnikom demagogija — je vodilo v neustrašen boj gorečirano geslo, s katerim zaključujemo ciklus razlage naših rekov v naslovu lista. Kakor zlata nit skozi živallno in mnogostransko usmerjeno politično borbo se vleče resnična in močna, sočna in istinska „vera v Boga“ a kakor zlat okvir v pestrih primerah v sliki oživljeni prelepi visoki pesmi ljubezni do bližnjega se udejstvuje njegova „narodna sloga.“ Ta rek mi ni bil fraza, puhlica ali demagoška kritična, ampak evangelij življenja za kmeta — trpinca, za delavca — mučenika in za vse ponižane, teptane in krivično preganjene, ki tvorijo jedro države, katere močna stebrišče so. —

Vera je temelj zakonodaji, vera je morala; njeni simboli so mučeniki za velike ideje, na njo naslanjajo vladarji

svega svoje težke odgovorne posle; vera je tolažilni balzam razdvojenih duš, bičanih trpinov; vera je moč slabih, luč v tem dvomov tavajočih, ogenj za lepoto, resnico in pravico hrepenečih duš, pristan v morju življenja ponesrečenih brodolomcev. —

Vera v Boga je velik misterij in je vsako pero preslabo, da bi dostojno vsaj oddaleč opisala misterij one resnične vere, ki ne okleva, ki je močna in sočna, vere, ki upa neomajeno tudi v dvomih, vere, ki uči ljubiti ne samo Boga in samega, ampak predvsem Boga, potem bližnjega prijatelja ali sovražnika, kakor samega sebe. —

Mnogo bi se dalo o tem lepem geslu pisati, mnogo se je pisalo za in mnogo proti veri. —

Tudi „Narodna Sloga“ ima za smeri njo gornje geslo, ki ne sme ostati prazna beseda, ampak mora postati meso in dejstvo: Močan okvir v mnogostranskem prizadevanju uredništva in vrste sotrudnikov. —

Vsako vero moramo spoštovati, a